№ 58 (1868)
ЧЕТВЕРГ
МАЙ
15
1941 во
ДОНЫС 15 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Квалифицированнӧй рабочӧйяслӧн выль пополнение

Талунсянь заводитчӧны испытаниеяс фабрично-заводской обучение школаясын. Июнь тӧлысьын миян республикаса промышленность да транспорт получитасны медводдза том пополнение. 800 морт—строительяс, нефтяникъяс, речникъяс содтасны миян квалифицированнӧй рабочӧй классӧс радъяс.

Июньын заводитчас ФЗО школаясӧ выль призыв, а августын ремесленнӧй да железнодорожнӧй училищеясӧ мӧд призыв. 2250 морт локтасны училищеясӧ да школаясӧ квалификация получитӧм могысь.

Государственнӧй трудовӧй резервъяс гӧтӧвитӧм эм зэв ыджыд тӧдчанлуна государственнӧй делӧ. Зэв ыджыд удж, кодӧс вӧчӧма комсомольскӧй, партийнӧй, сӧветскӧй да хозяйственнӧй организацияяслӧн ФЗО первӧй школаяс да ремесленнӧй училищеяс лӧсьӧдӧм кузя, вайис ыджыд пӧльза. Но не ичӧтджык энергия налы колӧ ӧні пуктыны сы вылӧ, медым, ӧтиकӧ, правильнӧя используйтны ФЗО школаяс помалысь рабочӧйясӧс да, мӧдкӧ, обеспечитны выль велӧдчысьясӧс организованнӧя призывайтӧм да выль училищеяс восьтӧм.

Опыт вылысь ми аддзам, мый 6 тӧлысьӧн ФЗО школаясын массовӧй професcия рабочӧйясӧс гӧтӧвитны позьӧ. ФЗО школаясса уна сӧ велӧдчысьяс ӧні тырталӧны да содтӧдӧн тырталӧны взрослӧй рабочӧйяслысь нормаяс. Первӧй номера ФЗО школаын, кодi гӧтӧвитӧ плотникъясӧс, камeнщикъясӧс да штукатуръясӧс, велӧдчысьяслӧн 78 прӧчентыс имеитӧны сӧмын „отлично" да „хорошо" отметкаяс кыдзи производственнӧй обучение, сiдзи и дисциплина кузя. Плотникъяс К. Коровин, В. Павлов, И. Турбылев, В. Чукичев да мукӧдъяс ӧні нин нёльӧд разряда плотникъяслысь нормаяс тыртӧны 140 да унджык прӧчент вылӧ. Каменщикъяс Н. Золотарев, А. Габов да мукӧдъяс нёльӧд разряда каменщикъяслысь нормаяс сідзжӧ тыртӧны содтӧдӧн. Успешнӧя овладевайтӧны професcияясӧн и нефтяникъяслӧн ФЗО школаса велӧдчысьяс Ухтаын.

Абу сомнение сыын, мый ФЗО школа помалысьяс пӧвсысь унджыкыс мунасны шахтаясӧ, нефтянӧй промыселъяс вылӧ, новостройкаяс вылӧ, вӧр промышленностӧ подготовленнӧй рабочӧйясӧн. ФЗО школаясса выпускникъяс кутасны мӧдӧдсьыны организованнӧй отрядъясӧн решающӧй предприятиеясӧ да стройкаяс вылӧ. Ӧні нин, нюжмасьтӧг, быд предприятиеса, кытчӧ вичмысьӧ том рабочӧйяслӧн воӧм, комсомольскӧй организацияяс долженьӧсь ӧтсавны предприятиеясса руководительяслы гӧтӧвитны налы уджалан местаяс да оборудуйтны общежитиеяс.

ФЗО школаясӧ выль призывӧдз (мобилизацияӧдз) кадыс коли этша нин. Тайӧ призыв кежлас колӧ гӧтӧвитчыны сiдзи, медым сiйӧс нуӧдны отличнӧя быд районын, медым не повторитны кольӧм вося тырмытӧмторъяс. Уна местаясын райисполкомъяс да медицинскӧй комиссияяс этша внимание обращайтiсны призывайтчысьяслӧн здоровье вылӧ, ыстaлiсны сэтшӧм йӧзъясӧс, кодъяслы оз позь уджавны физическӧй удж вылын. Ӧткымын колхозъяс оз обеспечивайтны кӧмкот-паськӧмӧн велӧдчыны мунысьясӧс. Ӧткымын хозяйственнӧй организацияясса руководительяс (например Ухтаын) эз обеспечитны аскадӧ мастерскӧйясӧн, общежитиеясӧн.

Организованнӧя нуӧдны велӧдчысьясӧс призывайтӧм, аскадӧ восьтыны выль училищеяс да школаяс, стӧча, правительствоӧн индӧм срокъясын заводитны выль призывникъясӧс велӧдӧм. Татшӧмӧсь могъясыс не сӧмын Трудовӧй Резервъяс кузя Управлениелӧн да партийнӧй да сӧветскӧй организацияяслӧн, но и республикаса став комсомольскӧй организацияяслӧн.

Видзму овмӧс механизируйтӧм кузя Сыктывкарса школаысь выпускницаяс А. Ф. Третьякова, П. И. Бутикова, М. Д. Щепеткина, Е. Н. Логинова. Найӧ петiсны школаысь механикъясӧн.

М. И. Калинин нима 8-ӧд номера Государственнӧй Ленин ордена завод Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн наградитӧм

Краснӧй Армиядӧс да Военно-Морскӧй Флотӧс вооружитан юкӧнын исключительнӧй заслугаясысь, вооружениелысь выль образецъяс лӧсьӧдӧмысь да производствоын освоитӧмысь, СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум наградитiс Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн М. И. Калинин нима 8-ӧд номера Государственнӧй Ленин ордена заводӧс.

М. И. Калинин нима 8-ӧд номера Государственнӧй Ленин ордена заводса работникъясӧс наградитӧм

Краснӧй Армиядӧс да Военно-Морскӧй Флотӧс вооружитан юкӧнын выдающӧйся заслугаясысь, вооружениелысь выль образецъяс лӧсьӧдӧмысь да производствоын освоитӧмысь, СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум наградитiс ССР Союзса орденъясӧн да медальясӧн М. И. Калинин нима 8-ӧд номера Государственнӧй Ленин ордена заводса работникъясӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма: Л. А. Локтев—главнӧй конструктор; Б. А. Фраткин—заводса директор, водзті наградитӧма Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн да Краснӧй Звезда орденӧн; Л. И. Шамбурин—старшӧй мастер да И. В. Штарев—слесарь.

Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн наградитӧма 10 морт, Краснӧй Звезда орденӧн—19 морт, „Знак Почета" орденӧн—25 морт, „За Трудовую Доблесть" медальӧн—24 морт да „За Трудовое Отличие" медальӧн—16 морт.

С. М. Киров нима 13-ӧд номера заводса работникъясӧс наградитӧм

Краснӧй Армиядӧс вооружитан делӧын выдающӧйся заслугаясысь СССР Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум наградитiс ССР Союзса орденъясӧн да медальясӧн С. М. Киров нима 13-ӧд номера заводса работникъясӧс.

Трудовое Красное Знамя орденӧн наградитӧма 3 мортӧс; Красная Звезда орденӧн—2 мортӧс; Знак Почета орденӧн—6 мортӧс; „За Трудовую Доблесть" медальӧн—5 мортӧс; „За Трудовое Отличие" медальӧн—7 мортӧс.

Тракторъяс петасны муяс вылӧ!

Матысмӧ тувсов кӧдза. Кӧрткерӧс МТС-са комсомолецъяс да томйӧз—трактористъяс ыджыд радлунӧн встречайтӧны сiйӧс.

МТС-ын котыртӧма кык комсомольскӧй тракторнӧй бригада. Бригадиръясыс—С. В. Кирушев да А. Г. Шевелев. Комсомольскӧй бригадаяс босьтiсны социалистическӧй обязательство Коми АССР-лӧн юбилей кежлӧ выполнитны тракторнӧй уджъяс кузя план 150 прӧчент вылӧ да экономитны 1.000 литрӧн ломтас. Ас бӧрсяыс найӧ чукӧстiсны социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ М. С. Забоевлысь да Я. А. Вишератинлысь бригадаяс.

Комсомолец Шевелев Дмитрий кӧсйысис гӧрны 500 га, Вас. Шаманов—500 га, Мих. Редько—500 га. Иван Карпов кӧсйысис колеснӧй трактор вылын гӧрны 300 га да экономитны 700 кгр. ломтас. 300 гектарӧн кӧсйысисны гӧрны и В. Киселев да М. Ситкарев.

Найӧ ставныс комсомолецъяс.

Мих. ПОТАПОВ,
Кӧрткерӧсса МТС бердса комсомольскӧй организацияын секретарь.

Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка восьтӧм водзвылын

Выставка вылӧ быдлун воалӧны петкӧдлӧм вылӧ бӧрйӧм животнӧйяс да птицаяс.

„Украинскӧй ССР" павильонын помасис Тарнопольскӧй, Ровенскӧй, Львовскӧй да Волынскӧй областьясса том колхозъяслысь стендъяс оформитӧм. Стендъяс пӧвсысь ӧти вылын—Гуцульскӧй сиктлӧн красочнӧй панно. Сiйӧ петкӧдлӧ Западнӧй Украинаса крестьяна олӧмын ыджыд вежсьӧмъяс. Специальнӧй стенд вылын размещайтӧны Гуцулъяслӧн да Львовскӧй областьса крестьяналӧн народнӧй творчестволӧн образецъяс.

„Птицеводство" павильонын установитӧма странаын первӧй электрическӧй инкубатор „ВСХВ", кодӧс конструируйтӧма павильонса директор Б. К. Горецкийӧн. Инкубаторӧ ӧттшӧтш позьӧ пуктыны 44.320 кольк. Выставка восьтӧмсянь павильонын быдлун кутасны петны чипанпиян да найӧс кутасны вузавлыны посетительяслы.

Трудовӧй навыкъяс будущӧй учительяслы

ВКП(б)-лӧн XVIII-ӧд съезд вылын Молотов ёртӧн сувтӧдӧм мог—сетны школаясын челядьлы трудовӧй навыкъяс—учительяс вермасны пӧртны олӧмӧ сӧмын сэк, кор найӧ асьныс бура овладейтасны сiйӧн.

Правильнӧя гижӧ ВЛКСМ Удора райкомса секретарь Евсеев ёрт апрель 29 лунся „Коми комсомолец" газетын, мый талунъя велӧдчысьяслы—аскиа интеллигентъяслы—колӧ прививайтны трудовӧй навыкъяс.

Сыктывкарса педучилище аслас став общественно-массовӧй уджӧн сетлiс да сетӧ велӧдчысьяслы установкаяс, медым найӧ каникулъяс дырйи сиктын отсалiсны колхозъяслы и производство вылын практическӧй уджӧн и колхознӧй строительство да став народнӧй овмӧс кыпӧдӧм кузя партиялысь да правительстволысь постановлениеяс разъяснитӧмӧн. И зэв мисьтӧма вӧчис ученица Ольшанова, кодi каникулъяс дырйи ни ӧтчыдысь абу петавлӧма колхознӧй удж вылӧ. Сылысь заявлениесӧ, мый дирекция эз шöктлы уджавны колхозын каникулъяс дырйи, педучилищеса парторганизация, Евсеев ёртлысь статья обсудитӧм бӧрын, шуис клеветническӧйӧн. Ольшанова ёрт кӧсйӧма дзебны ассьыс политическӧй невыдержанностьсӧ да удж дiнӧ ассьыс некоммунистическӧй отношениесӧ педучилищеса дирекция мышку сайӧ. Педколлектив ставнас возмущайтчӧ Ольшановалӧн мисьтӧм выходкаӧн да кӧсйысьӧ нӧшта настойчивӧя классной руководительяс пыр, собраниеяс пыр разъяснитны велӧдчысьяслы колхознӧй овмӧс водзӧ кыпӧдӧм йылысь партиялысь да правительстволысь постановлениеяс.

Педколлектив чукcалӧ став велӧдчысьясӧс каникулъяс дырйи нӧшта бурджыка отсавны колхозлы непосредственнӧ производство вылын уджалӧмӧн да политико-массовӧй удж нуӧдӧмӧн.

АГАФОНОВА,
Педучилищеса преподаватель.
Сыктывкар.

Велӧдiс мамсӧ

Чухлӧм НСШ-са 7 классын велӧдчысь А. В. Сажин тайӧ велӧдчан во заводитчӧмсянь заводитiс велӧдны грамотаӧ ассьыс мамсӧ. Том культармеец занимайтчис сыкӧд быд лун. Май 1 лун кежлӧ Сажин велӧдiс мамсӧ грамотнӧй состояниеӧдз.

Сажинлысь примерсӧ колӧ босьтны став велӧдчысьяслы.

М. С. СЕЛЬКОВ.

Выль комплекснӧй программалӧн результатъяс

Мӧд во нин ме веськӧдла школа бердын котыртӧм ӧти стрелковӧй кружокӧн. Но тайӧ кык воыслӧн результатъясыс абу ӧткодьӧсь.

Кольӧм во, кор ми уджалім важ программа кузя, результатъяс вӧлiны омӧльӧсь; меӧн вӧлi гӧтӧвитӧма сӧмын первой ступеня ВС ӧти значкистӧс. Да и тайӧ тырвыйӧ гӧгӧрвоана. Велӧдчысьяслӧн теория усвоитӧм вылӧ вӧлi сетӧма этша внимание. Пыржӧ заводитлім лыйсьыны, кор миян будущӧй стрелокъяс эз на имейтлыны бур представление винтовка устройство йылысь.

Таво жӧ ми заводитім уджавны выль комплекснӧй программа кузя. Меным сетiсны ЮВС кузя первой группа. Занятиеяс ме кутi нуӧдны регулярнӧя, кыкысь вежонын. Занятиеяс нуӧдлiм стӧча программа серти, став вопросъяс разберитiм детальнӧя. Торъя ыджыд внимание сетi „однообразие прицеливания" тема вылӧ да прицельнӧй станок вылын прицеливайтчӧм вылӧ. Лыйсьыны ми заводитiм сӧмын сэк, кор группаса кызвын участникъясыс сетiсны бур результатъяс станок вылын и 24 морта командаысь ЮВС значок вылӧ сдайтiсны 20 морт, унджыкыс „отлично" да „хорошо" вылӧ. Например: Михаил Коновалов 30 позяна очкоысь босьтiс 25 очко, Алек. Морозов—25 очко, Семен Попов—23 очко да с. в.

Успешнӧя жӧ вӧлi сдайтӧма нормаяс и лыжияс кузя да граната шыблалӧм кузя. VII „а" класса велӧдчысьяс М. Вахнин да Андрей Турков 3 километра дистанция мунiсны 16,5 минутӧн. Сiйӧ жӧ М. Вахнинлы 3 граната шыбитӧмӧн куимнаннас веськалiс цельӧ.

Тайӧ висьталӧ сы йылысь, мый стрелокъясӧс гӧтӧвитӧм кузя выль комплекснӧй программа важ сертиыс рациональнӧйджык. Сiйӧс позьӧ докажитны нӧшта и сiйӧн, мый стрелокӧс гӧтӧвитӧм вылӧ лэдзӧм 21 патронысь лои видзӧма шӧркодя сӧмын 10 патронӧн быд морт вылӧ.

Ме кӧсйыся велӧдчан во помасиг кежлӧ быд стрелок дiнӧ индивидуальнӧй подходӧн гӧтӧвитны сiйӧ кольӧм нёль велӧдчысьӧ, медым найӧ вермисны сдайтны ЮВС значок вылӧ да нӧшта гӧтӧвитa 1 ступеня ВС 10 значкистӧс.

В. ТРИППЕЛЬ.
Летка, средней школа.

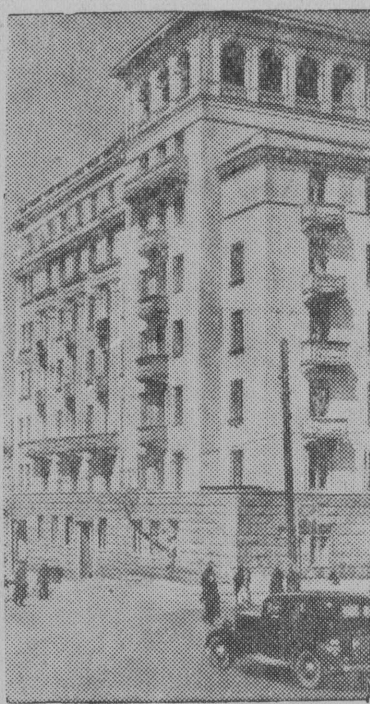
Заводитчис тренировка

Июнь 1 лунсянь Сӧветскӧй Союзлӧн войвыв районъясын заводитчас Печать лунлы сиӧм комсомольскӧй кросс. Став комсомолецъяс должен ӧсь участвуйтны тайӧ кроссын. Гӧтӧвитчыны сы кежлӧ колӧ ӧнiсянь жӧ.

Первой средней школаса комсомолецъяс заводитiсны нин нуӧдавны тренировкаяс. Регыд школаясын заводитчасны испытаниеяс, но быд лун 15—20 минутнӧй тренировка оз ло ущерб испытаниеяслы. Колӧ гӧтӧвитчыны и кросс кежлӧ, и сэк жӧ, сдайтны испытаниеяс „отлично" да „хорошо" вылӧ.

Ставӧн комсомольскӧй кросс вылӧ!

Б. ГОТМАН,
10 „А" класса велӧдчысь.

Сӧветскӧй "Союзса каръясын. Писательяслӧн керка Киевын.
Фото Б. Козюклӧн (ТАСС).

Штурвальнӧй Лидия Пустохина

Нёль во сайын детдомса воспитанница Лидия Пустохина воис В. Устюгӧ да пырис „Буря" пассажирскӧй пароход вылӧ велӧдчыны штурвальнӧйӧ. Навигация помасьӧм бӧрын тӧвнас 4 тӧлысь велӧдчис штурвальнӧйясӧс гӧтӧвитан курсъяс вылын. Курсъяс помалiс „отлично" вылӧ.

1938 вося навигацияын Лидия Пустохина плавайтiс нин самостоятельнӧя штурвальнӧйӧн „Степан Халтурин" пароход вылын.

— Тайӧ навигацияяс,— висьталӧ Пустохина ёрт,— ме совершенствуйтi паровӧй механизма штурвал дорын уджӧн, бура изучитi юяс, кыти плавайтiм: Северная Двина, Юг, Сухона, Луза. Сьӧлӧмсянь уджалӧмысь меӧ некымынысь премируйтлiсны денежнӧй премияясӧн да ценнӧй подарокъясӧн.

Та бӧрын кык навигация штурвальнӧй Лидия Пустохина плавайтiс „Стачка" пароход вылын Двина вывтi.

Тавося навигацияын том штурвальнӧй кутас плавайтны газоход вылын коми юяс вывтi.

— Лёк сiйӧ,—жалитӧ Пустохина ёрт,—мый таӧ абуӧсь паровӧй механизма штурвала суднояс. А обычнӧй штурвал дорӧ нывбаясӧс допускайтӧм запретитӧма приказӧн.

Пустохиналы вӧлi предлагайтӧны уджавны берег вылын, но сiйӧ кетегорическӧя ӧтказитчис.

— Пароход—менам рӧднӧй стихия,—гордӧя висьталӧ сiйӧ,—таво кута плавайтны матросӧн, но берегӧ ог кольччы.

Комсомолка Пустохина ёрт упорнӧя велӧдчӧ, лыддьӧ уна техническӧй литература.

— Лоны капитанӧн—менам заветнӧй мечта,—висьталӧ сiйӧ.—Тавося навигация помасиг кежлӧ обязательнӧ сдайта экзамен капитанлӧн мӧд помощник звание вылӧ.

Упорнӧй нывка добитчас тайӧс.

В. АЛЕКСЕЕВ.

Прошевлӧн бригада

Улыс Човса кылӧдчан рейдын опытнӧй буксировщик Моисей Павлович Прошев уджалӧ нин кылӧдчан уджъяс вылын 8-ӧд во. Сылӧн бригада быд во кылӧдчан уджъяс вылын петкӧдлӧ бурджык да совершеннӧйджык удж. Кольӧм во найӧ ассьыныс кӧсйысьӧмъяс выполнитлiсны содтӧдӧн.

Прошев ёртӧс кылӧдчан уджъяс вылын тӧдчана успехъяс шедӧдӧмысь да стахановскӧя уджалӧмысь наградитӧма „Леснӧй промышленностьса почетнӧй работник" значокӧн.

Сылӧн 10 морта бригада ӧнi уджалӧ кольӧм вося (отстойнӧй) буксиръяс спаситӧм вылын. Мыйӧн лоӧ мӧдӧдӧма тайӧ буксиръясӧс, бригада пыр жӧ сувтас выль буксиръяс вӧчӧм вылӧ.

Тавося кылӧдчан сезонын Прошев ёртлӧн бригада кӧсйысис буксируйтны 70 сюрс кубометр вӧр. Найӧ вызовитiсны социалистическӧй ордйысьӧмӧ мукӧд бригадаясӧс. Афанасий Юркинлӧн да Иван Кодаевлӧн бригадаяс примитiсны ордйысьӧмъяслысь условие да честьӧн кӧсйысисны пӧртны сiйӧс олӧмӧ.

Такелажнӧй бригадаса бригадир комсомолец Николай Зезегов кӧсйысис бура обеспечивайтны буксировщикъясӧс такелажӧн.

Интереснӧй лекция

Николай Островскийлӧн роман „Как закалялась сталь" являйтчӧ сӧветскӧй томйӧзлы медся радейтана художественнӧй произведениеӧн. Павел Корчагинлӧн героическӧй образыс являйтчӧ томйӧзлы примерӧн, кыдз колӧ овны да тышкасьны коммунизм стрӧитӧм вӧсна, кыдз колӧ сохранитны большевиклысь характер медся сьӧкыд условиеясын.

Николай Островский да сылӧн творчество дiнӧ томйӧзлысь ыджыд радейтӧм йылысь висьталӧ сiйӧ интересыс, кутшӧмӧн май 13 лунӧ Сыктывкарса комсомолецъяс да томйӧз кывзiсны лекция тайӧ тема вылӧ, кодӧс вӧчис Пединститутса преподаватель Гераскин ёрт. Лекция, кодi вӧлi платнӧй, кывзiс 200 саяс морт.

Гераскин ёрт лекцияӧ вӧчис ыджыд подъёмӧн, интереснӧя. ВЛКСМ горком бердса агитация да пропаганда кузя комиссиялы колӧ и водзӧ практикуйтны татшӧм платнӧй лекцияясӧ томйӧзӧс волнуйтысь медся разнообразнӧй вопросъяс вылӧ.

КАПИТАН

Усть-сысольскса озыр купеч П. М. Камбалов водзын суналiс ар дасвита детинка. Сiйӧ вӧлi коснӧдь тушаа, вӧснидик кияса. Детинка вӧзйысис купечлы босьтны уджавны сылӧн пароход вылӧ. Детинкаӧс гӧгӧрбок видлалӧм бӧрын купеч тэрыба шуис:

— Ичӧт на, матрос вылӧ он шогмы, а сэсся мӧд удж абу.

Детинка жугыльмис. Ӧд кутшӧм сылы вӧлi окота ветлыны пароход вылын! Сiйӧ кевмысис, доказывайтiс, мый матросӧн уджавны вермас.

Купеч дӧзмӧмӧн пырысь босьтiс детинкаӧс кипӧдӧдыс да петкӧдiс ывла вылӧ, склад дорӧ. Сэнi вӧлiны сов тыра гырысь мешӧкъяс.

— Верман кӧ тайӧс пыртны складӧ,—висьталiс купеч, сов тыра мешӧк вылӧ индӧмӧн,—сэки гашкӧ босьта матросӧ.

Пӧсь петтӧдзыс детинка кыскис му кузя мешӧктӧ, пыртiс складӧ...

— Аскисянь жӧ мунан пароход вылӧ,—шуис купеч складсӧ игналiг моз.

Тадзи Иона Поздеев, Ероздиноса крестьянинлӧн пи, 1910 воын пырис уджавны пароход вылӧ матросӧн.

— Сьӧкыд вӧлi первойсӧ,—казьтылӧ Поздеев ёрт.—Уджалам вӧлi суткиын 16 час, а тӧлысся удждон сетӧны 16 шайт, долгысь некор эг цетавлы. Обмундирование миянлы эз сетлыны, ветлыны вӧлi лоӧ киссьӧм пасьӧмӧн. 8 часа вахта суналӧм бӧрын вӧлi сэтшӧма мудзан, мый пыр жӧ и унмовсян кубрикса куш нар вылын—узьлан кӧлуй эз сетлыны, а ньӧбны вӧлi нинӧм вылӧ.

Матросӧн Иона Поздеев плавайтiс ӧти навигация. Сiйӧ тшӧкыда юасьлiс капитанлысь да штурвальнӧйяслысь, кыдзи найӧ вермӧны веськӧдлыны пароходӧн, кыдзи аддзыны фарватер, тӧдмасис суднолӧн частьясӧн. Корма, штевень, ют, киль—став тайӧ тӧдтӧм кывъясыс интересуйтiсны любознательнӧй юношаӧс. Ыджыд вӧлi сылӧн радлӧмыс, кор капитан лэдзис сiйӧс ӧтчыд сулавны штурвал дорын часджын кымын.

— Локтан во обязательнӧ кута плавайтны штурвальнӧйӧн,—решитiс Поздеев.

Штурвальнӧйӧн сiйӧ плавайтiс 4 навигация, бура изучитiс ассьыс радейтана делӧ.

Воис 1914 во. Сараевоса инциндентӧн заводитчис первой мировӧй империалистическӧй война. Июль 27 лунӧ царскӧй правительство йӧзӧдiс всеобщӧй мобилизация. Иона Поздеевӧс босьтiсны армияӧ. 3 во кыскалiс сiйӧ серӧй пехотинскӧй шинель. 1917 воын сiйӧ воис гортас. Недыр мысти Поздеев мунiс Краснӧй Армиялӧн радъясӧ дорйыны том сӧветскӧй республикаӧс интервентъясысь. Уджалiс телеграфистӧн 4 во. Сы бӧрын—Нацфлотлӧн портняжнӧй мастерскӧйясын, Кылтовоса детгородокын, Комилесын уджалӧм.

1931 воын Поздеев ёрт бӧр кутчысьӧ аслас радейтана уджӧ. Сiйӧ пырӧ „Ухта" буксирнӧй пароход вылӧ капитанлӧн мӧд помощникӧн.

— Сэки сов мешӧктӧ эз нин некод тшӧкты кыскыны,—сералӧ Поздеев ёрт.

1933 вося навигацияын сiйӧ плавайтiс нин капитанлӧн первой помощникӧн товаро-пассажирскӧй пароход „Бородино" вылын. Поздеев ёрт ӧдйӧ заслужитiс ёртъясыслысь радейтӧм да пароходствоса руководстволысь доверие.

1934—35 воясын сiйӧ медбӧръя навигацияяс плавайтiс капитанлӧн первой помощникӧн „Сысола" вылын.

1936 воын Иона Николаевич Поздеев ёртлы доверитiсны командуйтны „Пропагандист" пароходӧн.

Во мысти сiйӧс назначитiсны капитанӧн „Работница" вылӧ, код вылын уджалiс 2 во. 1939 вося арӧ Поздеев ёрт примитiс командование пассажирскӧй пароход „Коми колхозник" вылын.

Поздеев ёрт—требовательнӧй командир. Эз на вӧвлы некор случай, медым кодкӧ эз выполнит сылысь приказ. Командалӧн дисциплина безукоризненнӧй, уджалӧны ставныс зэв дружнӧя. 1940 вося навигацияын транфинплан судно тыртiс срокысь водз, экономитiс ломтас 2000 шайт дон.

Ёна радейтӧны командаса членъяс ассьыныс капитансӧ. Кор сiйӧ вахта вылын суналӧм бӧрын пырӧ аслас каютаӧ шойччыны, ставыс старайтчӧны уджавны шумтӧг, весиг оз ветлыны сылӧн каюта дортi.

Юалӧм вылӧ, мый требуйтсьӧ капитансянь основнӧйыс, Поздеев ёрт вочавидзӧ:

— Тӧдны отлично вылӧ судно, плаваниелысь правилӧяс, лоция, техническӧй эксплоатация, судостроение. Медым лоны капитанӧн, этша помавны школа, колӧ имейтны практика, терпение, настойчивость. Капитан колӧ тӧдны командасӧ ассьыс челядьсӧ моз сы вӧсна, мый быд морт дорӧ колӧ торъя подход.

Колян во капитан Поздеевлы уси ыджыд шуд—сiйӧс примитiсны ВКП(б) радъясӧ.

Заводитчис 1941 вося навигация. Пароход „Коми колхозник" капитан Иона Николаевич Поздеев ёрт командование улын петiс плаваниеӧ. Сиам командалы да налӧн капитанлы срокысь водз тыртны транфинплан, культурнӧя обслуживайтны пассажиръясӧс.

В. Лыткин.

Получайтам квалификация

Культурнӧй, квалифицированнӧй рабочӧйяс

Вӧрзаводысь менӧ вуджӧдісны уджавны ФЗО школаӧ. Индісны пилоставъяс группаӧ мастерӧн. Заводиті томйӧзӧс велӧдны пилоставъясӧ. Медводз 190 час гӧгӧр нуӧді теоретическӧй занятиеяс да инструктаж, а сы бӧрын кутім уджавны непосредственнӧ производство вылын.

Первой кадас велӧдчысьяс унатор оз вӧлі гӧгӧрвоны. Ковмис пуктыны уна вын. Коли неуна кад и бура велӧдчысьяслӧн лыд пыр кутіс содны. Ӧні нин менам группаын джынсьыс унджык велӧдчысьяс отличникъяс.

Комсомолец группаса староста Дмитрий Нестеров, Михаил Ульныров, Василий Конанов, Дмитрий Сивков, Василий Распутин, Анатолий Королев да мукӧдъяс петкӧдлісны замечательнӧй пример и велӧдчӧмын и производство вылын. Найӧс ставнысӧ пасйӧма школаса почётнӧй доскаӧ да уналы объявитӧма благодарность.

Велӧдчысьяс ордйысисны мӧда-мӧд костас. Социалистическӧй ордйысьӧм сетіс колана результатъяс.

Дерт, вӧліны и тырмытӧмторъяс. Например, уджалан места тырмытӧм вӧсна уналы ковмыліс уджавны подсобнӧй либӧ второстепеннӧй уджъяс вылын. 27 велӧдчысь вылӧ вӧлі сӧмын 2 автомат. Но та вылӧ видзӧдтӧг, век жӧ, группа шедӧдіс бур навыкъяс.

Май 15 лунсянь велӧдчысьяс кутасны сдайтны квалификационнӧй проба. Менам группа сы кежлӧ дась нин. Ӧні повторяйтам прӧйдитлӧм материалъяс. Надейтча, мый менам группаса велӧдчысьяс ставӧн петасны 6—7 разряда пилоставъясӧн да кутасны самостоятельнӧ уджавны производство вылын.

Вӧр промышленность получитас культурнӧй, квалифицированнӧй рабочӧйясӧс.

А. М. ЛЫЮРОВ,
Нёльӧд номера пилоставъя с группаысь мастер.

-ӧд номера ФЗО школаса велӧдчысь Семен Истомин вӧчӧ врубка „в лапу".
Фото А. Пельмеговлӧн.

Строительяслӧн 1-ӧд номера ФЗО школаса каменщикъяслӧн группаын велӧдчысьяс Н. Пименов В. Жилин да Н. Золотарев авторемонтнӧй завод строительство вылын.
Фото А. Пельмеговлӧн.

ЛОАМ РАМЩИКЪЯСӦН

Рамщикъяслӧн первой группаын велӧдчӧ 28 морт. Мастерӧн тайӧ группаас уджалӧ Михалев ёрт. Сійӧ радпырысь передайтӧ ассьыс обширнӧй тӧдӧмлунъяссӧ да озыр опытсӧ аслас питомецъяслы. Мастер старайтчӧ, медым быд будущӧй рамщик отличнӧя тӧдіс рамалысь частьяс, сылысь назначениесӧ. Тӧдчана успехъяс шедӧдіс Михалевлӧн группа тӧвся практика вылын. 20 велӧдчысь вермӧны нин самостоятельнӧя уджавны рамщикъясӧн. Школалӧн дирекция объявитіс Михалев ёртлы благодарность.

Талунсянь заводитчӧ квалификационнӧй проба. Мастер Михалев группаса велӧдчысьяс ставӧн кӧсйӧны сдайтны экзамен 7—8 разряда рамщик звание вылӧ.

Рамщикъяслӧн мӧд группаын, кӧні мастерӧн уджалӧ Ермолов ёрт, велӧдчӧ 26 морт. Ӧні велӧдчысьяс уджалӧны 1 номера заводын ремонт вылын, детальнӧя тӧдмасьӧны рамалӧн да дзоньнас заводлӧн устройствоӧн. Тайӧ группаса велӧдчысьяс сідзжӧ лоасны 7—8 разряда рамщикъясӧн. Аслас группаын вылын успеваемость да бур дисциплина кутӧмысь Ермолов ёрт сідзжӧ получитіс дирекцияысянь благодарность.

Став велӧдчысьяслӧн—рамщикъяслӧн, лучкистъяслӧн, станочникъяслӧн, обрезчикъяслӧн—ӧти мӧвп—помавны школа вылын квалификацияа рабочӧйясӧн да школаысь петӧм бӧрын стахановскӧй уджӧн оправдайтны налы сетӧм доверие, докажитны, мый вылӧ способнӧйӧсь миян томйӧз.

П. С. КУЧЕВ,
комсомолец.

РАДЕЙТА АССЬЫМ ПРОФЕССИЯ

Кор босьтісны менӧ велӧдчыны леснӧй промышленностьлӧн фабрично-заводскӧй обучение школаӧ мыйдта вӧлі радӧй! Мӧвпалі, мися лоа квалифицированнӧй рабочӧйӧн. Рад тшӧтш вӧлі и менам батьлы да мамлы.

Школа миянӧс примитіс бура. Заводитім велӧдчыны, уджавны. Мастерлысь быд индӧд стӧча пӧртӧ олӧмӧ. Кыдзи позьӧ старайтчи унджык да бурджыка тӧдмавны. Сьӧлӧмсянь радейті пилоставлысь профессиясӧ. Интереснӧй удж.

Миян группаын ӧні абу ни ӧти бӧрӧкольччысь. Тайӧ ыджыд гордость.

Ассьым профессия, кодӧс шедӧді ФЗО школаын, пыр кута радейтны.

Михаил УЛЬНЫРОВ,
отличник.

Водзӧ кыпӧда ассьым квалификация

Грива сиктса неполнӧй средней школа помалӧм бӧрын ме уджалі колхозын. 1940 вося октябрь тӧлысьын аддзи ремесленнӧй училищеясӧ да фабрично-заводскӧй обучение школаясӧ призыв йылысь СССР-са Верховнӧй Совет Президиумлысь Указ. Окота лои мунны велӧдчыны ФЗО школаӧ. Колхоз правлениекӧд сӧгласуйтӧмӧн сеті велӧдчӧм йылысь шыӧдчӧм. Ёна беспокоитчи: босьтасны оз мися. Босьтісны. Декабрь 1 лунсянь куті велӧдчыны лесной промышленностьлӧн мӧдӧд номера ФЗО школаын. Сыктывкарӧ лэччигӧн батьмам меным сиисны бура велӧдчыны. Кывзы, пӧ, велӧдысьясыдлысь да ов лӧсьыда. Бать-мамлысь пожеланиесӧ пӧрті олӧмӧ.

Велӧдчигӧн ме пыр вӧлі отличникӧн. Медводзтӧ, дерт, вӧліны и гӧгӧрвотӧмторъяс, но сійӧс ставсӧ лои венӧма. Аслам квалификациянӧ ӧні тырвыйӧ нин овладейті. Рамщикъялысь уджсӧ радейта сьӧлӧмсянь.

Май 31 лунӧ ФЗО школаын занятиеяс помасьӧны. Некымын лун мысти лоам квалифицированнӧй рабочӧйясӧн. Кутам уджавны социалистическӧй рӧдина благо вылӧ.

Рамщикӧн самостоятельнӧя уджавны верма нин. Кор вӧрзавод сувтӧдісны ремонт вылӧ ме детальнӧя тӧдмаси рамалӧн быд частьӧн.

Ас водзӧ сувтӧді мог, медым производство вылын уджавны сідзи жӧ, кыдзи и велӧдчи. Мӧдногӧн кӧ, шуи лоны производство вывса стахановецӧн, бура тӧдны ассьым станок, рама. Производство вылын уджалігӧн ме кута водзӧ упорнӧя кыпӧдны ассьым квалификациясӧ.

ИВАН ТЕБЕНЬКОВ,
2 номера рамщикъяс группаын велӧдчысь отличник.

1-ӧд номера ФЗО школаса велӧдчысь Валентин Чукичев тэчӧ простенок.
Фото А. Пельмеговлӧн.

ВӦР ПРОМЫШЛЕННОСТЬЛЫ ДОСТОЙНӦЙ КАДР

Леснӧй промышленностьлӧн мӧдӧд номера фабрично-заводскӧй обучение школаын велӧдчысьяс вит тӧлысь да джын производство вылын уджалӧмӧн да велӧдчӧмӧн шедӧдісны тӧдчана успехъяс.

Том юношаяс школаӧ воан медводдза лунсяньныс жӧ сьӧлӧмсяньныс босьтчисны тӧдмасьны производствоӧн. Найӧ упорнӧя да кропотливӧя шедӧдісны аслыныс квалификация. И сійӧс лои шедӧдӧма. Май 31 лунӧ ФЗО школаса велӧдчысьяс помаласны нин велӧдчӧм да кутасны самостоятельнӧ уджавны производство вылын. Найӧ лоӧны квалифицированнӧй рабочӧйясӧн, кодъяс ёна колӧны миян социалистическӧй промышленностьлы.

Правда, школа уджын вӧліны и ӧткымын тырмытӧмторъяс, но сы вылӧ видзӧдтӧг, век жӧ, леснӧй промышленностьлӧн мӧд номера фабрично-заводскӧй обучение школа велӧдчӧм помалӧ оз омӧль результатъясӧн. 196 велӧдчысь пиысь 78 мортыс производство вылын уджалісны да велӧдчисны сӧмын „отличнӧ" вылӧ. Сэтшӧм велӧдчысьяс, кыдзи комсомолец Яков Попов, Николай Палев, Иван Кукольщиков, Николай Смолев, Константин Турков, Анатолий Осташев, Вячеслав Коданев, Иван Тебеньков да унаюна мукӧдъяс не сӧмын отличнӧя велӧдчисны да уджалісны, но и торъялісны бур дисциплинаӧн, вӧліны активнӧй общественникъяс. А татшӧм ёртъяссьыс ФЗО школаын абу этша.

Пилоставъясӧн нёльӧд номера группаын, кӧні мастернас уджалӧ коммунист А. М. Лыюров ёрт, 27 велӧдчысьысь дасньӧлыс отличникъяс. Тайӧ группаыс шедӧдіс торъя бур результатъяс. Производственнӧй учеба бура котыртӧмысь школаса директор мастер Лыюров ёртлы объявитіс благодарность.

Обрезчикъяслӧн коймӧд номера группаын джын велӧдчысьыс сідзжӧ являйтчӧны отличникъясӧн.

Велӧдчысьяс пӧвсын систематически вӧлі нуӧдӧма лекцияяс, докладъяс. Школаса собраниеяс вылын унаысь пуктылӧма вӧлі производственнӧй вопросъяс, петкӧдлӧма бурджык велӧдчысьяслысь да мастеръяслысь уджалан опытсӧ. Группаяс ордйысисны мӧда-мӧд костас. Социалистическӧй ордйысьӧм сетіс бур результатъяс.

Велӧдчысьяс пӧвсын сідзжӧ котыртӧма драматическӧй, хоровӧй, шахматнӧй кружокъяс. Том юношаяс ассьыныс прӧст кадсӧ коллялӧны культурнӧя да гажаа. Ыджыд внимание вӧлі сетӧма и оборонно-физкультурнӧй уджлы. Велӧдчысьяс быдлун вӧчӧны зарядка. Некымынысь найӧ участвуйтісны лыжнӧй ордйысьӧмъяс вылын. Лыжи кузя ГТО нормаяс сдайтіс 84 морт, гимнастика кузя—92 морт.

И ӧні, кор велӧдчӧмлӧн срок кутіс помасьны, уналы жаль торйӧдчыны школакӧд. Ӧтувъя удж вылын кадыс муніс котӧрӧн.

Велӧдчысьяс ӧні ставӧн тырӧмаӧсь ӧти желаниеӧн—отлично вылӧ помавны фабрично-заводскӧй обучение школа да лоны вӧр промышленностьса квалифицированнӧй рабочӧйясӧн.

И. В. КОДАНЕВ.
Сыктывкар.

112

ЕВРОПАЫН, АФРИКАЫН ДА АЗИЯЫН ВОЙНА

(Военнӧй действиеяслӧн дневник)

Англо-германской фронт вылын пасйыссьӧ авиациялӧн активность. Май 13 лунлы паныда войын, кыдзи юӧртсьӧ германской командованиелӧн сводкаын, германской самолётъяс бомбардируйтісны портовӧй каръяс Лунвыв да Асыв-лунвыв Англияын. Море вылын германской вооруженнӧй вынъяслӧн операцияяс нуӧдсисны водзӧ. Сводкаын юӧртсьӧ неыджыд английской военнӧй корабль да ӧти пароход вӧйтӧм йылысь, а сідзжӧ ӧтик английской судно повредитӧм йылысь.

Сійӧ жӧ войын, передайтӧ Рейтер агентство, английской бомбардировщикъяс вылысь уськӧдчылісны Рейнской областьса объектъяс вылӧ. Главнӧй ударсӧ вӧлі веськӧдӧма Мангеймса промышленнӧй районлы паныд. Вӧлі сідзжӧ бомбардируйтӧма объектъяс Кельнын да Кобленцын.

Войвыв Африкаын военнӧй действиеяс воддза мозмунӧны Тобрук секторын да Соллум дорын. Германской командованиелӧн сводка серти, германской орудиеяс бырӧдісны Тобрук дінын английской батарея. Английской танкъяслысь местнӧй атакаяс венӧма. Английской командованиелӧн коммюникеын индыссьӧ, мый Тобрук районын английской патрульяс немвиччысьтӧг уськӧдчисны неприятельлӧн неыджыд отряд вылӧ да вӧчисны сылы воштӧмъяс. Германской самолётъяс, кыдзи юӧртсьӧ германской сводкаын, уськӧдчылісны Мальта ді вылӧ, аэропорт Лука да Ла-Валетта порт бомбардируйтӧмӧн. Германской бомбардировщикъяс сідзжӧ бомбардируйтісны английской суднояслысь чукӧр, кодъяс находитчисны Суда заливын Крит дісянь лунвылын; некымын пароход повредитӧма. Бомбардируйтӧма и Тобрук дінын англичаналысь снабжение база. Английской жӧ авиация, пасйыссьӧ английской сводкаын, атакуйтіс Бенгази гавань, аэродромъяс Бенинын да Бержаын. Бомбаяс вӧлі шыбытӧма сідзжӧ Эль-Газала аэродром вылӧ.

Асыввыв Африкаын, Абиссинияын, Индийскӧй войска, кодъяс мунісны войвывла дорсянь Амба-Алагилань, босьтісны, английской командованиелӧн сводка серти, выль пункт, а южно-африканской войска, Май-Чио пунктӧдз водзӧдчӧмӧн, водзӧ мунӧны лунвывсянь Амба-Алагилань. Лунвыв Абиссинияын английской войска водзӧ наступайтӧны Уардара окрестностьясын, кӧні ӧні босьтӧма итальянецъяслысь медбӧръя позиция.

Иракын, кыдзи висьтавсьӧ Ближней Востокын английской воздушнӧй вынъяс кузя командованиелӧн коммюникеын, положение стабилизируйтчис. Английской авиация преследуйтӧ бӧрыньтчысь иракской частьясӧс. Фронтлӧн рытыввыв участок вылын (Багдад районын) пасйыссьӧ, иракской командованиелӧн сводка серти, кодӧс передайтӧма Гавас-Офи агентствоӧн, патрульяслӧн действиеяс. Фронтлӧн лунвыв участок вылын (Басра районын) иракской частьяс беспокоитӧны англичанаӧс Шайбах районын. Английской авиациялӧн некымын самолёт шыбытісны бомбаяс иракской войскалӧн чукӧр вылӧ.

Май 13 лун. (ТАСС).

Гесс вошӧм йылысь национал-социалистскӧй партияса руководстволӧн официальнӧй юӧртӧм

БЕРЛИН, 13. (ТАСС). Германской информационнӧй бюро передайтӧ национал-социалистскӧй партияса руководстволысь официальнӧй юӧртӧм, кӧні висьтавсьӧ, мый Гесс, висьӧмкӧд йитӧдын самолётъяс пилотируйтны запретитӧм вылӧ видзӧдтӧг, май 10 лунӧ 18 час рытын стартуйтіс самолёт вылын Габсбургысь полётӧ, кытысь сійӧ ӧнӧдз бӧр эз во. Гессӧн кольӧм письмӧ, висьтавсьӧ юӧртӧмын, „свидетельствуйтӧ сылӧн умственнӧй расстройство йылысь, мый заставляйтӧ опасайтчыны, мый Гесс лои умопомешательстволӧн жертваӧн". Гитлер прикажитіс арестуйтны Гесслысь адъютантъясӧс. Гесс, водзӧ висьтавсьӧ юӧртӧмын, тыдалӧ, жугаліс.

Гесс йылысь германской информационнӧй бюролӧн юӧртӧм

БЕРЛИН, 13. (ТАСС). Германской информационнӧй бюро передайтӧ „Национал-социалистише Пресс корреспонденц" бюллетеньлысь Рудольф Гесс йылысь юӧртӧм. Кыдзи выяснитчис Гессӧн кольӧм документъясысь, висьтавсьӧ юӧртӧмын, сійӧ „вӧлі одержимӧй навязчивӧй идеяӧн, коді заключайтчис сыын, мый сійӧ кӧсйис сылы тӧдса англичанакӧд аслас личнӧй обращениеӧн добитчыны Англия да Германия костын соглашение".

Бюллетень водзӧ юӧртӧ, мый, Англиясьсь воӧм сведениеяс серти, Гесс лэччис парашют вылын Шотландияӧ, „сійӧ пунктӧ, кытчӧ сійӧ кӧсйис веськавны", да сэні сійӧс вӧлі аддзӧма ранениӧйӧн.

Кыдзи тӧдса, национал-социалистской партия кругъясын, индӧ бюллетень, Рудольф Гесс бӧрья вояс чӧжӧн висис, „но зэв вермас лоны, мый английскӧйла дорсянь Гесслы вӧлі вӧчӧма западня". „Национал-социалистскӧй партия сожалейтӧ, мый тайӧ идеалист усис роковӧй навязчивӧй идеяяс пӧвсысь ӧтилӧн жертваӧн".

КИТАЙ ДА АВСТРАЛИЯ КОСТЫН ДИПЛОМАТИЧЕСКОЙ ОТНОШЕНИЕЯС УСТАНОВИТӦМ

ЧУНЦИН, 13. (ТАСС). Иностраннӧй делӧяс кузя китайской министерство тӧрыт йӧзӧдіс коммюнике Китай да Австралия костын дипломатической отношениеяс установитӧм йылысь. Китайской правительство да Австралияса правительство, висьтавсьӧ коммюникеын, решитісны вежсьыны дипломатической представительясӧн. Китайской правительство регыд мӧдӧдас посланникӧс Канберраӧ, а Австралияса правительство назначитас посланникӧс Чунцинӧ.

Гитлерлӧн распоряжение

БЕРЛИН, 13. (ТАСС). Кыдзи передайтӧ германской информационнӧй бюро, Гитлер лэдзис распоряжение сы йылысь, мый Гитлер заместительлӧн ӧнія кадӧдз существуйтысь бюро водзӧ кутас шусьыны „Национал - социалистскӧй партиялӧн канцелярия". Тайӧ канцелярияыс, кӧні руководительӧн Мартин Борман, лоӧ подчинитӧма личнӧ Гитлерлы.

Рудольф Гесс йылысь информация кузя английской министерстволӧн юӧртӧм

ЛОНДОН, 13. (ТАСС). Информация кузя английской министерство йӧзӧдіс официальнӧй юӧртӧм, кӧні висьтавсьӧ, мый май 10 лунлы паныда войын Глазго гӧгӧрын жугаліс германской самолёт „Мессершмидт—110". Сы дінысь неылысь вӧлі аддзӧма германской офицерӧс, коді парашют вылын лэччигӧн дойдӧма коксӧ. Тайӧ офицерыс первойсӧ асьсӧ шуис Хорнӧн, а бӧрынджык признайтчис, мый сійӧ Рудольф Гесс.

МӦДӦД ПЯТИЛЕТКАЛӦН ГОСУДАРСТВЕННӦЙ ЗАЁМ

(нёльӧд вося выпуск)

БЕСПРОИГРЫШНӦЙ ВЫПУСК

выигрышъяслӧн ДАСӦКМЫСӦД тиражлӧн

СПРАВОЧНӦЙ ТАБЛИЦА

(серияяслӧн номеръяс)

00154	06786	12395
00416	06858	12715
00461	07021	12878
00515	07192	13081
00543	07259	13149
00759	07396	13289
00777	07531	13722
00927	07554	14096
00953	07977	14140
00969	08187	14412
01159	08854	14825
01245	08891	14940
01730	09087	15037
01769	09238	15203
01782	09267	15569
01809	09531	16073
01930	09564	16248
02237	09619	16379
02584	09856	16479
02615	09868	16533
03169	09961	16571
03438	10021	16825
03439	10050	17305
03440	10062	17348
03825	10200	17393
04078	10270	17427
04131	10309	17455
04274	10406	17592
04322	10422	17711
04585	10511	17800
04843	10720	17805
05023	10757	18020
05399	10850	18678
05468	11519	18723
05651	11404	18748
05658	11518	18769
05749	11887	18948
05947	12039	18950
06090	12052	19240
06189	12111	19304
06309	12125	19416
06318	12129	19473
06602	12154	19592
	12193	

Юнӧй шефъяс

Горьковской НСШ-са (Сыктыв район) велӧдчысьяс Ваня да Яша Беляевъяс босьтісны асланыс шефство улӧ „Красный Север" колхозса конефермаысь „Синько" чибӧӧс. Ӧні чибӧӧс кодзисны. Ваня да Яша быдлун асывводзын и рытын Синькоӧс гуляйтӧдӧны сикт кузя.

А. БЕЛЯЕВ.

ГӦТӦВИТЧЫНЫ ЭКСКУРСИЯЯС, ТУРИСТСКӦЙ ПОХОДЪЯС КЕЖЛӦ

Челядь! Кутшӧм матын кад, кор позьӧ, коквиа пасьтасьӧмӧн, вӧчны пода походъяс вӧрӧ, кывтлыны кузя пыжӧн, вӧчны военизированнӧй походъяс, велосипеднӧй пробегъяс. А кутшӧм ыджыд впечатлениеяс кольӧны гӧраясын, вӧр окрестностьясын военнӧй игра удачнӧя нуӧдӧмысь! Выль живописнӧй местаяс, карта да компас отсӧгӧн туй аддзӧм, бипур вылын ӧбед пуӧм, палаткаын либӧ сеновал вылын вой узьӧм—позьӧ-ӧмӧй коркӧ вунӧдны тайӧс? Дерт оз.

Гожӧмнас уна велӧдчысь кӧсйӧны ветлыны ыджыд каръясӧ, видзӧдлыны миян рӧдиналысь сьӧлӧм—Москва, ветлыны мавзолейӧ, зоологической паркӧ, музейясӧ да с. в. Но уна выльтор, интереснӧйтор позьӧ тӧдмавны и миян республикаын. Паськыд войвыв вӧръяс озырӧсь пушнинаӧн, крайней север районъясын—оленеводство, черьӧн озыр юяс—Печора, Мезень, Емва да с. в.

Медбӧрын, путешествуйтӧмлӧн интереснӧй моментъясысь ӧтиӧн являйтчӧ миян республикалысь экономика изучитӧм. Зэв интереснӧ и полезнӧ челядьлы ветлыны новостройкаяс вылӧ, видзӧдлыны кӧні да кыдзи миян перйыссьӧ нефть, изшом да с. в.

Мыйдта выльторсӧ позьӧ тӧдмавны велӧдчысьяслӧн каникулъяс дырйи! Весиг вотӧсъясла, тшакъясла вӧрӧ ветлӧм челядьлы сетас уна выльторъяс естествознание предмет кузя. Ыджыд походъяс, экскурсияяс паськӧдӧны кругозор, сетӧны позянлун ориентируйтчыны свободнӧя компас серти. Местность, природнӧй озырлунъяс изучитӧмкӧд тшӧтш, челядь должен асьныс закаляйтны асьныссӧ физически, ёнмӧдны ассьыныс мускулъяс, лоны ёнӧн, пелькӧн да выносливӧйӧн, вырабатывайтны суровӧй походнӧй олӧмлысь привычкаяс.

Тадзи вермасны челядь культурнӧя, гажаа коллявны гожся кад свежӧй воздух вылын.

Кӧрткерӧсса средней школаысь ӧткымын велӧдчысьяс думыштісны вӧчны ыджыд военизированнӧй шлюпочнӧй поход Кӧрткерӧс — Керчомья — Канава — Кельтма — Кама — Волга — Горький — Клязьма — Москва—канал Москва—Волга — Шексна — Сухона — Котлас — Сыктывкар — Кӧрткерӧс маршрут кузя. Но тайӧ 5000 километр сайӧ кузя маршрутыс требуйтӧ вывті ыджыд, серьёзнӧй подготовка. Татшӧм военизированнӧй шлюпочнӧй поход велӧдчысьяслы лоас не вын серти. Татшӧм походъяс оз позь разрешитны торйӧн нин сэк кор похода участникъяс первойысь на петӧны экскурсияӧ.

Тайӧ маршрут пыдди Коми Наркомпрос сетіс сӧгласие мӧдӧдны 10 морта ӧти группа Москваӧ Кӧрткерӧс—Сыктывкар—Яренск (пыжъяс вылын), Яренск—Котлас (пароход вылын), Котлас—Москва (кӧрттуй кузя) маршрут кузя да бӧр воны татшӧм жӧ маршрут кузя.

Пионерской организацияяс, торъя классъяс, школаяс должен тыш касьны сы вӧсна, медым завоюйтны велӧдчӧмын первой места да мунны экскурсияӧн Москваӧ.

Тайӧ маршрут кындзи челядьлӧн эм ыджыд позянлун участвуйтны мукӧд походъясын да экскурсияясын.

Республиканской экскурсионно-туристскӧй база, кодӧс котыртӧма Коми АССР-са Наркомпрос бердын, тавося гожӧмын котыртӧ пионеръяслысь да школьникъяслысь туристской экспедиция, коді сувтӧдӧ могӧн:

1. Ассьыныс район изучитӧм могысь школьникъяс пӧвсын туризм массовӧя развивайтӧм;

2. Велӧдчысьяслысь общекультурнӧй кругозор паськӧдӧм да здоровье ёнмӧдӧм, налы оборонӧй навыкъяс (топография, походнӧй олӧм да с. в.) прививайтӧм;

3. Полезнӧй ископаемӧйяс, лекарственнӧй турунъяс да местнӧй промышленностьлы сырьёлысь мукӧд видзъяс корсьӧм да велӧдчысьяслы исследовательской уджлысь навыкъяс прививайтӧм;

4. Школаяслы пособиеяс пыдди да музейяслы экспонатъяс пыдди минералъяслысь коллекцияяс, гербарийяс да мукӧд материалъяс чукӧртӧм.

Походъясса да экспедицияясса участникъяс должен бура гӧтӧвитчыны: бӧрйыны маршрут, населеннӧй пунктъясын сувтчыкалысь местаяс, установитны участникъяслысь состав, походлысь лун, снаряжение, сёян да личнӧй состав гӧтӧвитӧм кузя обязанностьяс юклӧм, нуӧдны предварительнӧй физическӧй подготовка.

Туристской экспедиция кежлӧ гӧтӧвитчӧмӧн, велӧдчысьяс должен кыпӧдны школаын успеваемость. Первой радъясын туристской экспедицияя мунасны сійӧ велӧдчысьяс, кодъяс успешнӧя помаласны велӧдчан во.

Е. В КОНОВАЛОВА,

школаяс кузя ВЛКСМ обкомса секретарь.

Зам. отв. редактора А. П. РАЗМЫСЛОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 3, редакция газеты «Коми Комсомолец». Телефон: 5—01.

Ц1434 Республиканская типография, г. Сыктывкар.